

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha a soudkyně JUDr. Hany Veberové a JUDr. Jitky Hroudové v právní věci

žalobkyně: Z. Š.

proti
žalované: Česká advokátní komora,
sídlem Národní třída 16, Praha 1

o žalobě proti usnesení předsedy České advokátní komory ze dne 7.9.2020, č.j. 10.01-000437/20-005,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žaloba

1. Žalobkyně se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhala vyslovení nicotnosti usnesení předsedy žalované ze dne 7.9.2020, č.j. 10.01-000437/20-005, eventuálně zrušení uvedeného usnesení. V žalobě uvedla, že napadeným usnesením žalovaná zastavila

s odkazem na § 66 odst. 1 písm. b/ správního řádu řízení o žádosti žalobkyně o určení advokáta. Žádost o určení advokáta podala žalobkyně žádostí ze dne 20.7.2020, doplněnou podáním ze dne 6.8.2020. Žalobkyně žádala o určení advokáta pro řízení o ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11.6.2020, č.j. 7 As 507/2018-40, ve věci žalobkyně Z. Š. proti žalované České advokátní komoře v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4.10.2018, č.j. 5 A 50/2017-49. Žalobkyně v žádosti upozornila na skutečnost, že žalovaná je vedlejším účastníkem v řízení o ústavní stížnosti. Dle názoru žalobkyně je usnesení žalované ze dne 7.9.2020 nicotné, neboť žalovaná k otázce své příslušnosti rozhodnout za daných okolností o žádosti žalobkyně nic neuvedla, nepostačí odkaz na § 45 odst. 2 písm. a/ zákona o advokacii, usnesení je v tomto směru nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

2. Pokud jde o zjevnou právní nepřipustnost žádosti, poukázala žalobkyně na to, že podle soudní judikatury musí jít o takovou žádost, u níž je na první pohled zřejmé, že jí nelze vyhovět. To znamená, že nepřipustnost musí být patrna již ze samotné žádosti, nikoli z výsledků dalšího dokazování či zjišťování. Protože žalovaná v usnesení zmiňuje výzvu ze dne 29.7.2020, č.j. 10.01-000437/20-002, a provedené dokazování, má žalobkyně za to, že došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí, důsledkem čehož je odepření práva na vyřízení žádosti žalobkyně. Žalobkyně dále uvedla, že v neprospěch napadeného usnesení ze dne 7.9.2020 svědčí i rozhodnutí žalované ze dne 19.12.2018, č.j. 10.01-001382/18-002, kterým bylo rozhodnuto věcně a žalobkyni nebyl advokát určen. Navrhla, aby soud vyslovil nicotnost napadeného usnesení, eventuálně napadené usnesení zrušil a uložil žalované povinnost uhradit žalobkyni náklady spojené se soudním řízením.

Vyjádření žalované

3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě k námitce nicotnosti napadeného rozhodnutí poukázala na definici nicotného rozhodnutí, která je uvedena ve správním řádu, a uvedla, že byla věcně příslušná k vydání napadeného rozhodnutí podle zákona o advokacii, s tím, že žalobkyně netvrdí, že by žalobou napadené rozhodnutí trpělo vadami, které by měly za důsledek nicotnost napadeného rozhodnutí. K pochybnosti žalobkyně, zda mohla žalovaná rozhodovat o žádosti o určení advokáta pro řízení, kde žalovaná vystupovala na straně žalované, uvedla, že Komora je jediným subjektem, který má ve své působnosti rozhodování o žádostech o určení advokáta. K námitce, že důvody pro zastavení řízení musí vyplývat přímo ze žádosti, jinak nelze řízení pro zjevnou nepřipustnost žádosti zastavit, žalovaná uvedla, že ve svém přípisu ze dne 29.7.2020 mimo jiné poučila žalobkyni, že nově lze kladně rozhodnout o určení advokáta k poskytnutí právní služby výhradně bezplatně, a to na základě odůvodněných příjmových a majetkových poměrů žadatele. Žalobkyně byla vyzvána, aby za dané situace zvážila zpětvzetí žádosti. Žalobou napadené rozhodnutí nemohlo být pro žalobkyni překvapující, když výzva žalované ze dne 29.7.2020 byla šancí pro žalobkyni případně tvrdit a prokazovat, zda současné právní úpravě nevyhoví. Žalobkyně si musela být vědoma toho, že podmínky ustanovení § 18c zákona o advokacii nesplňuje, setrvala-li na své žádosti, muselo být řízení zastaveno podle § 66 odst. 1 písm. b/ správního řádu. Setrvání žalobkyně na žádosti určit jí advokáta nikoli bezplatně i po poučení ze strany žalovaného znamenalo již beze vší pochybnosti, že jde z její strany o žádost zjevně právně nepřipustnou. K odkazu žalobkyně na jiné rozhodnutí žalované ze dne 19.12.2018, č.j. 10.01-001382/18-002, kdy bylo rozhodnuto

věcně, žalovaná uvedla, že šlo o jinou situaci, kdy žádost nebyla podána na předepsaném formuláři, žadatelka neprokázala, že nesplňuje podmínky pro ustanovení zástupce soudem, netvrdila a nedoložila prokázání skutečností týkajících se jejích finančních a majetkových poměrů. Žalovaná musela tedy posuzovat více kritérií v žádosti obsažených či neobsažených, proto musela rozhodnout věcně. Nad rámec žaloby uvedla žalovaná, že žalobkyně nespecifikovala důvody odmítnutí právní služby dvěma advokáty, nelze tedy ani hodnotit, proč se žalobkyně se závěrem dvou advokátů neztotožnila. Pokud žalobkyně setrvá na podané žalobě, navrhuje, aby žalobkyni bylo uloženo zaplatit žalované náklady tohoto řízení alespoň v tzv. paušální částce, tedy v částce po 300 Kč za každý úkon právní služby podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. Žalovaná poukázala na ustanovení § 68 s.řs. ke zvážení přípustnosti žaloby a dále navrhla, aby Městský soud v Praze rozhodl tak že nevyslovuje nicotnost usnesení žalované ze dne 7.9.2020, č.j. 10.01-000437/20-005, a zamítl jako nedůvodný návrh na zrušení uvedeného usnesení.

Obsah spisu

4. Z obsahu spisového materiálu vyplývá, že žalobkyně žádostí ze dne 20.7.2020 požádala o určení advokáta pro řízení o ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11.6.2020, č.j. 7 As 507/2018-40, ve věci její žaloby proti České advokátní komoře. Uvedla, že vyplněný formulář „Žádost o právní službu pro fyzickou osobu“ přikládá v příloze, protože vzniklé náklady advokáta uhradí sama, ve formuláři neuvádí údaje týkající se rodinných, příjmových a majetkových poměrů. S ohledem na skutečnost, že Česká advokátní komora je vedlejším účastníkem řízení o ústavní stížnosti, dovoluje si požádat o případné postoupení žádosti nadřízenému orgánu. Přílohou této žádosti je částečně vyplněný formulář „Žádost o právní službu pro fyzickou osobu“ (§ 18c zákona o advokacii).
5. Na tuto žádost reagovala žalovaná výzvou ze dne 29.7.2020, kterou vyzvala žalobkyni k předložení dokladu o příjmech za období 1 – 6/2020 s tím, že žádá-li o poskytnutí právní služby bezplatně, je povinna podle § 18c odst. 4 zákona o advokacii doložit požadované doklady. Dále v této výzvě žalovaná s ohledem na tvrzení, že vzniklé náklady advokáta uhradí žadatelka (žalobkyně) sama, uvedla, že s účinností od 1.7.2018 vstoupila v platnost novela zákona o advokacii, kdy lze určovat advokáty pouze k poskytnutí bezplatných právních služeb, pokud v řízení předcházejícím vydání rozhodnutí žadatel prokáže splnění podmínek uvedených v § 18 odst. 2 a § 18a nebo § 18c zákona o advokacii. Žádá-li tedy o určení advokáta nikoli bezplatně, nelze žádosti vyhovět. Ustanovení § 18 zákona o advokacii zakládá vznik práva na určení advokáta pouze k poskytnutí bezplatné právní služby na odůvodněných příjmových a majetkových poměrech žadatele a společně posuzovaných osob. Pokud příjmové a majetkové poměry neodůvodňují určení advokáta podle § 18 odst. 2 a § 18c zákona o advokacii bezplatně, doporučují, aby si žadatelka zvolila sama advokáta s požadovaným zaměřením. O žádosti bude rozhodnuto po doplnění v požadovaném rozsahu s tím, že byla dána možnost zpětvzetí žádosti.
6. Podáním ze dne 6.8.2020, označeným jako „Doplnění žádosti o určení advokáta“, žalobkyně zčásti konstatovala sdělení žalované ze dne 29.7.2020 a uvedla, že s přihlédnutím na obsah žádosti nevyplnila údaj týkající se jmen dvou advokátů, kteří odmítli právní služby, protože žádá o poskytnutí právní služby pro řízení před Ústavním soudem. Proto nyní doplňuje jména dvou advokátů, kteří poskytnutí právní služby odmítli. I po

novele zákona o advokacii má každý nadále právo na poskytnutí právní pomoci advokátem, v případě odmítnutí služby má právo na přidělení advokáta určeného Českou advokátní komorou, když navíc v tomto případě s přihlédnutím ke skutečnosti, že Česká advokátní komora je vedlejším účastníkem řízení o ústavní stížnosti.

7. Dne 7.9.2020 bylo vydáno pod č.j. 10.01-000437/20-005 usnesení o zastavení řízení o žádosti o určení advokáta k poskytnutí právní porady podle § 18a nebo právní služby podle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů. Z výroku uvedeného usnesení (dále „napadené usnesení“) je zřejmé, že řízení o žádosti žalobkyně ze dne 20.7.2020 se podle ustanovení § 66 odst. 1 písm. b/ zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zastavuje, neboť byla podána žádost zjevně právně nepřipustná. V odůvodnění napadeného usnesení žalovaná poukázala na znění ustanovení § 18 odst. 2, § 18a a § 18c zákona o advokacii a uvedla, že žadatelka požádala o určení advokáta k poskytnutí právní služby dle ustanovení § 18c zákona o advokacii, avšak nikoli bezplatně. Od 1.7.2018 je však žalovaná oprávněna určovat podle uvedeného ustanovení advokáty jen k poskytnutí bezplatných právních služeb, a to za situace, že žadateli se nepodařilo zatím najít advokáta, který by byl ochoten se věci ujmout. Pro vznik práva na určení advokáta musí být splněny všechny zákonem stanovené podmínky kumulativně, primárním předpokladem je, že žadatel nemá dostatek finančních prostředků na úhradu odměny advokáta za poskytovanou právní službu. S ohledem na výše uvedené bylo rozhodnuto o zastavení řízení podle § 66 odst. 1 písm. b/ správního řádu, neboť byla podána žádost zjevně právně nepřipustná, když byla podána žádost o určení advokáta nikoli bezplatně, což zákon o advokacii neumožňuje.

Posouzení věci soudem

8. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené usnesení z hledisek námitek v žalobě uvedených, neboť jejich rozsahem je soud vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále „s.ř.s.“). Podle § 51 odst. 1 s.ř.s. rozhodl soud bez nařízení jednání, když účastníci řízení k výzvě soudu nevyjádřili s takovýmto postupem výslovný nesouhlas, má se tedy za to, že s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasí.
9. S přihlédnutím k poukazu žalované na ustanovení § 68 písm. c/ s.ř.s., podle něhož je žaloba nepřipustná, je-li jediným jejím důvodem tvrzená nicotnost napadeného rozhodnutí, nedomáhala-li se žalobkyně vyslovení této nicotnosti v řízení před správním orgánem, což by zakládalo důvod pro odmítnutí návrhu podle § 46 odst. 1 písm. d/ s.ř.s., soud uvádí, že neshledal, že by podmínky stanovené v ustanovení § 68 písm. c/ s.ř.s. byly splněny. Z ustanovení § 68 písm. c/ s.ř.s. vyplývá, že nepřipustnost žaloby lze dovodit pouze tehdy, je-li jediným důvodem podané žaloby tvrzená nicotnost napadeného rozhodnutí. Ze žaloby žalobkyně v této věci však vyplývá, že žalobkyně sice tvrdí nicotnost napadeného usnesení, současně však namítá jeho nezákonnost, když uvedla, že dle jejího názoru nebyly splněny podmínky ust. § 66 odst. 1 písm. b/ správního řádu pro to, aby řízení bylo podle uvedeného právního ustanovení zastaveno. Tuto skutečnost považuje za porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí. Dále žalobkyně uplatnila námitku nejednotnosti rozhodovací praxe žalované. Obsahu žaloby pak koresponduje i petit, kdy se žalobkyně vedle vyslovení nicotnosti napadeného usnesení eventuálně domáhá jeho zrušení. Žalobkyně tedy nenamítá pouze

nicotnost napadeného usnesení, ale namítá i další skutečnosti, proto soud neshledal důvody pro odmítnutí žaloby.

10. Soud se zabýval důvodností podané žaloby.
11. Z výše uvedeného obsahu spisového materiálu je patrné, že žalobkyně žádala o určení advokáta s odkazem na ustanovení § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o advokacii“). Podle tohoto ustanovení žadatel, jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují a který není ve věci, v níž žádá poskytnutí právní služby, zastoupen jiným advokátem nebo osobou podle § 2 odst. 2 písm. a/, má právo, aby mu Komora určila advokáta k poskytnutí právní služby. Z obsahu spisového materiálu dále vyplývá, že žalobou napadeným rozhodnutím bylo řízení s odkazem na ustanovení § 66 odst. 1 písm. b/ zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“), zastaveno. Podle uvedeného právního ustanovení správní orgán řízení o žádosti usnesením zastaví, jestliže byla podána žádost zjevně právně nepřipustná.
12. Žalobkyně v žalobě namítala nicotnost napadeného usnesení proto, protože žalovaná je vedlejším účastníkem řízení o ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu, který rozhodoval o kasační stížnosti žalobkyně v řízení vedeném u Městského soudu v Praze pod sp.zn. 5 A 50/2017, kde žalovanou byla Česká advokátní komora, tj. je vedlejším účastníkem v řízení, v rámci kterého žalobkyně žádala o určení advokáta.
13. Co se rozumí nicotností rozhodnutí, upravuje ustanovení § 77 odst. 1 správního řádu. Podle tohoto ustanovení je nicotné rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný, nicotné je dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, nebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu.
14. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že nicotnost správního rozhodnutí nastává ve dvou případech: v prvním případě je to skutečnost, že rozhodnutí bylo vydáno správním orgánem, který nebyl věcně příslušný (nešlo-li o orgán nadřízený), ve druhém případě je nicotné rozhodnutí, které trpí takovými vadami, že je vnitřně rozporné, neuskutečnitelné, nelze ho za rozhodnutí správního orgánu vůbec považovat.
15. Z obsahu podané žaloby lze dovodit, že žalobkyně namítá nicotnost proto, že žalovaná nebyla věcně příslušná k vydání napadeného usnesení, a to z důvodu postavení vedlejšího účastníka v řízení o ústavní stížnosti. Tuto námitku neshledal soud důvodnou.
16. Žalobkyně požádala o určení advokáta k poskytnutí právní služby podle § 18c zákona o advokacii. Podle zákona o advokacii byla Česká advokátní komora zřízena zákonem o advokacii jako samosprávná stavovská organizace všech advokátů, která současně vykonává veřejnou správu na úseku advokacie (§ 40 odst. 1, odst. 2, odst. 3 zákona o advokacii). Česká advokátní komora jako právnická osoba má zákonem stanovené orgány, mezi něž patří i předseda Komory (§ 41 odst. 1 písm. c/ zákona o advokacii). Předseda Komory jedná jménem Komory ve všech věcech (§ 45 odst. 1 zákona o advokacii), dále mu přísluší rozhodovat ve věcech, jež jsou uvedeny v ustanovení § 45 odst. 2, odst. 3 a odst. 4 zákona o advokacii. Podle ustanovení § 45 odst. 2 písm. a/ tohoto zákona o určení advokáta podle § 18c zákona o advokacii rozhoduje předseda České advokátní komory.
17. V daném případě je nutno vycházet z toho, že žalobou napadené usnesení ze dne 7.9.2020 bylo vydáno předsedou České advokátní komory, když ředitelka pobočky ČAK v Brně

jednala v zastoupení předsedy dle vydaného pověření (žalobkyně v tomto směru nic nenamítá). Pro posouzení důvodnosti námitky žalobkyně o nicotnosti napadeného usnesení je rozhodující skutečnost, že napadené usnesení vydal v souladu s ustanovení § 45 odst. 2 písm. a/ zákona o advokacii předseda České advokátní komory. Samotná skutečnost, že Česká advokátní komora je vedlejším účastníkem v řízení o ústavní stížnosti žalobkyně, je nerozhodná, protože ani zákon o advokacii, ani jiný právní předpis nestanoví, že by o určení advokáta byl oprávněn rozhodovat jiný správní orgán než právě předseda České advokátní komory. Ve věci tedy rozhodoval příslušný správní orgán, napadené usnesení nelze považovat za nicotné pro nedostatek pravomoci rozhodujícího správního orgánu. Ze skutečnosti, že Česká advokátní komora je vedlejším účastníkem řízení o ústavní stížnosti, nelze dovodit, že by uvedený správní orgán nebyl oprávněn o žádosti žalobkyně o určení advokáta rozhodnout, protože zde není jiný správní orgán, jemuž by tato pravomoc příslušela.

18. Zmínka žalobkyně, kterou uvedla v žádosti o určení advokáta, o tom, že Česká advokátní komora je vedlejším účastníkem řízení o ústavní stížnosti, neznámá, že bylo povinností správního orgánu, který vydal napadené usnesení, podrobně zdůvodňovat, že je oprávněným správním orgánem o žádosti žalobkyně rozhodnout. Žalobkyně žádné jiné konkrétní námitky neuplatnila, nebylo tedy třeba pravomoc správního orgánu blíže odůvodňovat. Odkaz na ust. § 45 odst. 2 písm. a/ zákona o advokacii je zcela postačující. Námitku nepřezkoumatelnosti v tomto směru neshledal soud důvodnou.
19. Žalobkyně dále namítala, že nebyly splněny podmínky pro to, aby bylo řízení zastaveno pro zjevnou právní nepřipustnost, když k vydání usnesení o zastavení řízení podle § 66 odst. 1 písm. b/ správního řádu může správní orgán přistoupit pouze tehdy, je-li nepřipustnost patrná již ze samotné žádosti a nikoli teprve z výsledků dalšího dokazování či zjišťování. V této souvislosti odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.zn. 2 As 74/2007. Ani tuto námitku neshledal soud důvodnou.
20. Žalobkyni je nutno přisvědčit v tom, že Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7.5.2008, č.j. 2 As 74/2007-55, vyslovil, že za zjevně právně nepřipustnou je nutno považovat pouze takovou žádost, u níž je na první pohled zřejmé, že jí nelze vyhovět. To především znamená, že tato nepřipustnost musí být patrná již ze samotné žádosti, nikoli teprve z výsledků dalšího dokazování či zjišťování.
21. Soud má však za to, že v daném případě skutečnost, že jde o žádost zjevně právně nepřipustnou, byla patrná již ze samotné žádosti. Jak již bylo uvedeno, žalobkyně podala žádost o právní službu pro fyzickou osobu podle § 18c zákona o advokacii. Podle výše citovaného ust. § 18c tohoto zákona lze určit advokáta k poskytnutí právní služby mimo jiné tehdy, jde-li o žadatele, jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují. Je tedy zřejmé, že jednou ze základních podmínek pro to, aby Komora určila advokáta k poskytnutí právní služby podle uvedeného právního ustanovení, jsou nepříznivé příjmové a majetkové poměry žadatele. V daném případě žalobkyně již v samotné žádosti ze dne 20.7.2020 uvedla, že vzniklé náklady advokáta uhradí sama, proto ve formuláři neuvádí údaje týkající se jejích rodinných, příjmových a majetkových poměrů.
22. Již ze samotné žádosti ze dne 20.7.2020 tedy vyplývá, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro určení advokáta k poskytnutí právní služby, protože sama uvedla, že náklady uhradí, což *á contrario* znamená, že příjmové a majetkové poměry ani sama žalobkyně jako žadatelka o poskytnutí právní služby nepovažuje za nepříznivé. Je tedy na první pohled

zřejmé, že podmínka není splněna a není dán důvod pro to, aby se správní orgán žádosti žalobkyně věcně zabýval.

23. Pokud jde o výzvu žalované České advokátní komory ze dne 29.7.2020, nelze tuto výzvu považovat za další doplňující zjišťování či dokazování. Z jejího obsahu je patrné, že žalobkyně byla vyzvána k předložení dokladu o příjmech, současně byla poučena o tom, že od 1.7.2018 lze určit advokáty pouze k poskytnutí bezplatných právních služeb, s tím, že žádá-li o určení advokáta k poskytnutí právní služby nikoli bezplatně, nelze žádosti žalobkyně vyhovět. Z obsahu této výzvy tedy vyplývá, že žalovaná upozorňuje žalobkyni jako žadatelku o poskytnutí právní služby, že k poskytnutí právní služby lze přistoupit pouze v případě, kdy je žádáno o bezplatnou právní službu, což žadatelka nedoložila, proto byla k doložení příslušných dokladů vyzvána. Ze samotné skutečnosti, že žalovaná žalobkyni poučila o příslušné právní úpravě se zdůrazněním možnosti poskytnout pouze bezplatnou právní službu, s tím, že jí bylo umožněno dodatečně tyto doklady případně přiložit, nelze dovodit, že by šlo o doplnění dokazování či zjišťování. Byla pouze konstatována právní úprava platná od 1.7.2018.
24. Soud po posouzení obsahu žádosti žalobkyně ze dne 20.7.2020 dospěl k závěru, že z obsahu této žádosti je zřejmé, že jde o žádost nepřipustnou, protože žalobkyně sama výslovně uvedla, že bude hradit náklady spojené se zastupováním advokátem, bylo tedy zřejmé, že žalobkyně nežádá o bezplatnou právní pomoc, ačkoli z ust. § 18c zákona o advokacii vyplývá, že pouze o takovouto bezplatnou právní službu lze žádat. Soud má za to, že přímo ze žádosti bylo patrné, že jde o zjevně právně nepřipustnou žádost, protože bylo požadováno něco, co podle § 18c zákona o advokacii, na který bylo výslovně odkazováno, poskytnout nelze. Doplnění žádosti ze dne 6.8.2020 nic na uvedeném závěru nemění.
25. Žalobkyně dále namítala, že v neprospěch napadeného usnesení svědčí i jiné rozhodnutí žalované, a to rozhodnutí ze dne 19.12.2018, č.j. 10.01-001382/18-002, kterým bylo rozhodnuto věcně. Ani tuto námitku neshledal soud důvodnou. Ze samotné skutečnosti, že o jiné žádosti žalobkyně o přidělení advokáta (ze dne 19.11.2018) bylo rozhodnuto věcně (rozhodnutí žalované ze dne 19.12.2018), nelze dovozovat nezákonnost nyní žalobou napadeného rozhodnutí. Vždy je nutno vycházet z konkrétních podmínek toho kterého řízení. Žádostí ze dne 19.11.2018 žádala žalobkyně o přidělení advokáta proto, že dva jí oslovení advokáti právní zastoupení odmítli poskytnout. Byť v úvodu této žádosti žalobkyně v závorce uvedla, že se nejedná o sociální důvod, je zřejmé, že důvodem žádosti bylo odmítnutí dvěma advokáty. Žalovaná se proto soustředila na to, zda žalobkyně splňuje podmínky pro poskytnutí právní služby, když bylo konstatováno, že žádost nebyla podána na předepsaném formuláři, nebylo prokázáno, že bylo rozhodnuto o zamítnutí žádosti o ustanovení zástupce rozhodnutím soudu. Součástí odůvodnění rozhodnutí žalované ze dne 19.12.2018 je pak i konstatování neprokázání příjmových a majetkových poměrů, tento důvod je však uveden jako jeden z důvodů pro nevyhovění žádosti ze dne 19.11.2018.
26. V nyní napadeném usnesení se pak žalovaná soustředila na splnění podmínek uvedených v ust. § 18c zákona o advokacii se zdůrazněním, že žalobkyně sama výslovně uvedla, že náklady advokáta sama uhradí, a proto také bylo akcentováno, že poskytnutí právní služby lze pouze v případech, kdy jde o právní služby bezplatné. Jak již bylo výše uvedeno, soud dospěl k závěru, že již z obsahu podané žádosti ze dne 20.7.2020 jednoznačně vyplynulo, že žalobkyně nežádá o ustanovení advokáta proto, že by žalobkyně měla takové příjmové a

majetkové poměry, které odůvodňují – při splnění dalších podmínek – poskytnutí právní služby. Tuto skutečnost právě vzhledem k formulaci žádosti týkající se nákladů zastoupení je nutno považovat za žádost, která byla podána zjevně právně nepřípustná. To, že v jiné věci, skutkově podobné, bylo rozhodnuto věcně, samo o sobě nezakládá nezákonnost napadeného usnesení.

27. Soud považuje za potřebné uvést, že požadavek jednotného rozhodování má úzkou souvislost se zásadou legitimního očekávání účastníka správního řízení. Neznamená to však, že vždy a ve všech případech musí správní orgán rozhodovat jednotným způsobem, neboť by to znamenalo, že by správní orgán nemohl respektovat individuální podmínky té které věci. Navíc je nutno konstatovat, že žalobkyně byla ve výzvě ze dne 29.7.2020 výslovně poučena o podmínkách poskytnutí právní služby, nemohla tedy být v legitimním očekávání, že její žádosti bude vyhověno.
28. Pokud žalobkyně v žalobě namítá, že došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí, protože v napadeném usnesení je zmiňována výzva ze dne 29.7.2020 a provedené dokazování, je nutno konstatovat, že žalobkyně v žalobě neuvádí, jaké konkrétní podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem má na mysli. Jak již bylo výše uvedeno, výzvu ze dne 29.7.2020 je nutno považovat spíše za poučení žalobkyně o podmínkách pro vyřízení žádosti o poskytnutí právní služby podle § 18c zákona o advokacii, ze spisového materiálu pak nevyplývá, že by žalovaná prováděla jakékoli dokazování. Skutečnost, že nad rámec svých povinností žalovaná vyzvala žalobkyni k eventuálnímu předložení dokladů o majetkových poměrech, nelze považovat za porušení zákona, když jde o úkon, který žalovaná učinila, aniž by měla takovou povinnost (§ 55a odst. 1 zákona o advokacii, který vylučuje postup podle § 37 odst. 3 či § 45 odst. 2 správního řádu, které se týkají odstraňování nedostatků podání, tedy i výzvy k doplnění požadovaných podkladů).
29. Důvodnou nebyla shledána ani námitka, v níž žalobkyně tvrdí, že došlo k odepření jejího práva na vyřízení žádosti ze dne 20.7.2020, doplněné podáním ze dne 6.8.2020. O této žádosti bylo rozhodnuto, žádost tedy byla vyřízena. V napadeném usnesení žalovaná srozumitelným způsobem vyjádřila, proč dochází k zastavení řízení, resp. zdůraznila, že žádat o poskytnutí právní služby podle § 18c zákona o advokacii lze pouze v případě nepříznivých majetkových poměrů. Ke zkrácení tvrzených práv žalobkyně nedošlo.
30. Ze všech výše uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
31. S přihlédnutím k návrhu žalované, aby soud rozhodl tak, že nevysloví nicotnost napadeného usnesení a rozsudkem zamítne návrh na zrušení napadeného rozhodnutí, uvádí soud, že způsob rozhodování o žalobách proti rozhodnutím správních orgánů je upraven v ust. § 78 s.ř.s. Z uvedeného ustanovení vyplývají dva možné způsoby rozhodnutí soudu. V případě, že soud dospěje k závěru, že žaloba je důvodná, zruší napadené rozhodnutí a věc vrátí žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, odst. 4 s.ř.s.), v případě, že neshledá žalobu důvodnou, žalobu zamítne (§ 78 odst. 7 s.ř.s.). Pokud jde o nicotnost rozhodnutí, má soud za to, že i v případě řešení otázky nicotnosti v situaci, kdy soud neshledá žalobu důvodnou, je nutno postupovat podle § 78 odst. 7 s.ř.s. a žalobu zamítnout. Je pravdou, že podle ustálené judikatury v případě, kdy soud dospěje k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí je nicotné, nerozhoduje soud o zrušení tohoto nicotného rozhodnutí, nýbrž deklaruje nicotnost napadeného rozhodnutí. Je tomu tak proto, že

nicotné rozhodnutí v zásadě neexistuje, jde o paakt, který nemá žádné právní důsledky. Jde tedy o situaci, jako by rozhodnutí vůbec nebylo vydáno.

32. Ani z ustanovení § 76 odst. 2 s.ř.s. nevyplývá, že by výrok soudu v případě, že neshledá důvody pro vyslovení nicotnosti, soud rozhodl tak, že nicotnost nevyslovuje. Toto ustanovení upravuje oprávnění soudu, zjistí-li, že rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost, vyslovit nicotnost napadeného rozhodnutí i bez návrhu. Jde o situaci odlišnou od situace v této věci, neboť v daném případě je nicotnost žalobkyní namítána. Z ustanovení § 76 odst. 2 s.ř.s. nelze dle názoru soudu dovodit, že v případě, že soud neshledá žalobní námitky tvrdící nicotnost napadeného rozhodnutí důvodnými, rozhoduje tak, že nevyslovuje nicotnost napadeného rozhodnutí. Je-li žaloba nedůvodná, rozhodne soud o jejím zamítnutí.

Náklady řízení

33. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., žalobkyně neměla ve věci úspěch, žalované náklady nad rámec běžné činnosti správního orgánu nevznikly. K požadavku žalované na úhradu režijního paušálu ve výši 300 Kč soud uvádí, že lze dovodit, že žalovaná se této úhrady dovolává s odkazem na nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 7.10.2014, sp.zn. Pl. ÚS 39/13. Soud má za to, že tento nálezy na úsek správního soudnictví nelze aplikovat. V daném případě se ze strany žalované jednalo o výkon státní správy a její úkony nikterak nevybočovaly z rámce její běžné úřední činnosti. Ústavní soud se v uvedeném nálezu zabýval otázkou výkladu ust. § 137 odst. 1 občanského soudního řádu, podle něhož v této věci není rozhodováno. Navíc Ústavní soud ČR ve svém nálezu dává i civilním soudům prostor k úvaze ve vztahu ke každému konkrétnímu případu (viz též rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25.8.2015 č.j. 6 As 135/2015-79). Protože má soud za to, že žalované náklady nevznikly nad její běžnou činnost správního orgánu, rozhodl soud tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v

jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 22. ledna 2021

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu